

5-КЛАСС (жумасына 4 сааттан, жыл боюнча 136 саат)

№	ТЕМАЛАРЫ	сааты	мооноту
1-чейрек			
1	Тил – пикир алышуунун куралы, тил жана кеп	1 саат	
2	Байланыштуу кеп (25 саат) Текст, анын мүнөздүү белгилери (тексттин тематикалык, маанилик, стилдик, грамматикалык бүтүн бирдиги)	1 саат	
3	Тексттин маанилик бүтүндүгү. Тексттин эң кичине бирдиги сүйлөм, тексттин темасы жана негизги ою	2 саат	
4	Текстке ат коюу (темага же негизги ойго байланыштуу)	1 саат	
5	Тексттин планы тууралуу түшүнүк. Жөнөкөй план	1 саат	
6	Даяр тексттин жөнөкөй планын түзүп, пландын негизинде оозеки баяндап берүүгө жана баяндама жазууга үйрөтүү	2 саат	
7	Кептин түрлөрү: баяндоо, сүрөттөө, ой жүгүртүү (жалпы маалымат)	1 саат	
8	Баяндоо, анын мүнөздүү белгилери	1 саат	
9	Сүрөттөө жөнүндө жалпы маалымат	1 саат	
10	Сүрөттөө объектилеринин түрлөрү: жандуу, жансыз заттарды сүрөттөө	1 саат	
11	Көркөм адабий чыгармалардан жандуу жана жансыз заттардын сүрөттөлүшүнө байкоо жүргүзүү	2 саат	
12	Расмий-иштиктүү стиль, анын түрлөрү жөнүндө жалпы маалымат (расмий жана расмий эмес иш кагаздары)	2 саат	
13	Расмий эмес иш кагаздары, анын мүнөздүү белгилери (кулактандыруу, арыз, чакыруу билети, тактама (справка))	3 саат	
14	Өз алдынча берилген үлгүнүн негизинде кулактандыруу, арыз, чакыруу билетин жазууга көнүктүрүү	3 саат	
Синтаксис, пунктуация жана кеп маданияты (23 саат)			
15	<i>Сөз айкашы жөнүндө түшүнүк.</i> Сөз айкашынын тутумундагы багындыруучу (негизги сөз) жана багынуучу түгөйлөр, алардын өз ара байланышуу жолдору: маанилик (ыкташуу) жана грамматикалык (башкаруу, таандык) түрлөрү	2 саат	
16	<i>Сүйлөм.</i> Сүйлөмдүн негизги белгилери. Айтылыш максаттарына жана маанилерине ылайык сүйлөмдүн жай, суроолуу жана илептүү болуп бөлүнүштөрү. Бул сүйлөмдөрдүн аягына коюлуучу тыныш белгилер	2 саат	
17	<i>Сүйлөм мүчөлөрү.</i> Сүйлөмдү уюштуруудагы ролуна карата алардын баш мүчөлөрү (ээ, баяндооч) жана айкындооч мүчөлөр (аныктооч, толуктооч, бышыктооч) болуп бөлүнүшү	2 саат	
18	<i>Сүйлөмдүн бир өңчөй мүчөлөрү.</i> Бир өңчөй мүчөлөрдү байланыштыруучу каражаттар (байламталар, интонация). Бир өңчөй мүчөлөрдөгү коюлуучу тыныш белгиле	2 саат	
19	<i>Жөнөкөй сүйлөм.</i> Жалаң жана жайылма сүйлөмдөр, алардын түзүлүшү	2 саат	
20	<i>Сүйлөмгө мүчө боло албаган сөз.</i> Каратма сөз, анда коюлуучу тыныш белгилер	2 саат	
21	<i>Үйрөтүүчү жана текшерүүчү жазуу иштери</i>	2 саат	
2-чейрек			
22	<i>Синтаксистик талдоо жүргүзүү</i>	1 саат	
23	Татаал сүйлөм, анын грамматикалык түзүлүшүнө карай бөлүнүшү (тең жана багыныңкы байланыштагы татаал сүйлөм). Татаал сүйлөмдүн тыныш белгилери	1 саат	
24	Төл жана бөтөн сөз жөнүндө түшүнүк. Төл сөздөн мурда жана кийин колдонулган тик сөздөр, ушуга байланыштуу коюлган тыныш белгилер. Диалог жана анын тыныш белгилери	2 саат	

25	<i>Кеп маданияты.</i> Тексттеги жөнөкөй жана татаал сүйлөмдөрдүн чегин аныктоо. Текстте кездешкен суроолуу, жай, буйрук, илептүү сүйлөмдөрдүн интонациясын туура сактоо. Сүйлөмдөрдүн бир өңчөй мүчөлөрүнүн, татаал сүйлөмдөрдүн синтаксистик түгөйлөрүнүн интонациясын туура сактоо. Көркөм текст түзүүдө жай, суроолуу, буйрук, илептүү сүйлөмдөрдү, сүйлөмдүн бир өңчөй мүчөлөрүн, тике, бөтөн сөздөрдү айтыла турган ойдун кырдаалына карай адабий тилдин стилдик нормасына карай колдоно билүү	1 саат	
26	<i>Үйрөтүүчү жана текшерүүчү жазуу иштери</i>	2 саат	
27	<i>Синтаксистик талдоо жүргүзүү</i>	1 саат	
Фонетика, графика, орфоэпия жана кеп маданияты (19 саат)			
28	Фонетика жана графика жөнүндө түшүнүк. Тыбыш жасоочу органдар жана тыбыштардын жасалышы. Тыбыш жана тамга, алардын бири-биринен айырмасы. Тыбыштардын үндүү, үнсүз болуп бөлүнүшү	2 саат	
29	Үндүү тыбыштар жана алардын бөлүнүшү: тилге карата жоон жана ичке, эринге карай эриндүү жана эринсиз, жаакка карай кең жана кууш, үндүн созулуу деңгээлине карай кыска жана созулма үндүүлөр болуп бөлүнүшү, алардын жасалышы	2 саат	
30	Бир сөз ичинде үндүүлөрдүн ээрчишип өзгөрүүсү (энеме, тоого)	1 саат	
31	Үнсүз тыбыштар, алардын жумшак, каткалаң, уяң болуп бөлүнүшү, түгөйлүү, түгөйсүз болуп келиши, алардын айтылышы жана жазылышы	2 саат	
32	Алфавит, андагы тамгалардын аталышы. Баш жана кичине тамгалар. Алфавитте тамгалардын жайгашуу тартиби, анын коомдо колдонулуш маанилери	1 саат	
33	<i>Муун</i> , анын түрлөрү. Сөздөрдү муунга ажыратуу	1 саат	
34	Интонация, анын оозеки, жазуу кебиндеги мааниси	1 саат	
35	Орфоэпия жана орфография жөнүндө түшүнүк. Кыргыз орфоэпиясынын негизги эрежелери: уңгу сөздөрдүн жеке тургандыгы туура айтылышы жана жазылышы, уңгуга мүчө жалганган учурдагы туура айтылышы жана жазылышы (нанга – наңга, аччы – ашчы)	2 саат	
36	Бир сөз ичинде <i>к, п</i> , тыбыштарынын <i>г, б</i> , тыбыштарына өзгөрүп айтылышы жана жазылышы	1 саат	
37	<i>Кеп маданияты:</i> <i>с-з, к-г, д-т, б-п, ч-ш</i> сыяктуу түгөйлүү үнсүздөрдү сөз ичинде айтылышын жана жазылышын туура, так сактай билүү, ажыратуу (<i>ъ</i>), ичкертүү (<i>ь</i>) белгилери жана созулма үндүүлөр катышкан сөздөрдү туура айтууга жана туура жазууга көнүгүү; сөз аягына келген жумшак үнсүздөрдүн (<i>б, в, г, д, ж</i>) аталышында орфоэпиялык, орфографиялык нормаларды туура сактоо	1 саат	
38	<i>Үйрөтүүчү жана текшерүүчү жазуу жумуштары</i>	2 саат	
39	<i>Фонетикалык талдоо жүргүзүү</i>	4 саат	
3-чөйрөк			
Лексика жана кеп маданияты (12 саат)			
40	<i>Лексика жөнүндө түшүнүк</i>	1 саат	
41	Сөздүн лексикалык жана грамматикалык маанилери	1 саат	
42	Бир маанилүү, көп маанилүү сөздөр	1 саат	
43	Сөздүн тике жана өтмө маанилери. Сөздүн эмоционалдык мааниси	1 саат	
44	Синонимдер	1 саат	
45	Омонимдер	1 саат	
46	Антонимдер	1 саат	

47	<i>Кеп маданияты. Өтмө маанидеги сөздөрдү орундуу колдонуудагы стилдик зарылдыкты өздөштүрө билүү. Сүйлөм ичинде же катар келген сүйлөмдөрдө бир эле сөздү же сөз тизмектерин орунсуз кайталоого жол бербөө үчүн аларды маанилик жактан алмаштырууга ылайык келген башка синонимдик сөздөрдү колдоно билүүгө үйрөнүү. Текстти стилдик жактан туура түзүүдө синонимдик каталарды өздөштүрүү жана аларды колдоно билүү. Түшүндүрмө жана синоним сөздөрүнөн пайдалануу</i>	1 саат	
48	<i>Үйрөтүүчү жана текшерүүчү жазуу жумуштары</i>	3 саат	
49	<i>Лексикалык талдоо жана сөздүк жумуштары</i>	1 саат	
Сөз жасоо, сөздүн курамы жана кеп маданияты (8 саат)			
50	<i>Сөздүн курамы – уңгу жана мүчө, алардын мүнөздүү белгилери</i>	1 саат	
51	<i>Мүчөнүн маанисине карай бөлүнүшү: сөз жасоочу жана сөз өзгөртүүчү мүчөлөр, алардын өзгөчөлүктөрү (сөз жасоочу мүчөдөн жаңы сөз жасалаары, сөз өзгөртүүчү мүчөдөн сөздүн ар түрдүү формаларынын пайла болору, жаңы сөз жасалбастыгы)</i>	2 саат	
52	<i>Туунду жана уңгулаш сөздөр, алардын өз ара айырмачылыктары. Тубаса сөз жөнүндө түшүнүк</i>	1 саат	
53	<i>Кеп маданияты. Сөз жасоо же сөз өзгөртүү учурларында бир сөз ичинде же жанаша келген сүйлөмдөрдө уңгулаш сөздөрдүн орундуу жана орунсуз колдонулушун ажырата билүү. Орунсуз колдонулган учурларда аны түзөтүүгө, синоним же башка сөздөр менен алмаштыра билүүгө үйрөтүү</i>	1 саат	
54	<i>Үйрөтүүчү жана текшерүүчү жазуу жумуштары</i>	2 саат	
55	<i>Сөздүн курамдык бөлүктөрү боюнча талдоо</i>	1 саат	
Морфология, орфография жана кеп маданияты			
56	<i>Сөз түркүмдөрү (морфология) жөнүндө түшүнүк. Сөздөрдү сөз түркүмдөрүнө карата ажыратуунун принциптери (лексикалык, морфологиялык, синтаксистик). Маани берүүчү кызматчы жана өзгөчө сөз түркүмдөрү</i>	2 саат	
Зат атооч жана кеп маданияты (15 саат)			
58	<i>Зат атоочтун сөз түркүмү катары мүнөздөмөсү: лексикалык маанилери, морфологиялык белгилери, синтаксистик кызматы</i>	1 саат	
	<i>Зат атоочтун грамматикалык түзүлүшүнө карай бөлүнүшү: жөнөкөй жана татаал зат атоочтор. Жөнөкөй зат атоочтордун жасалышына карай бөлүнүшү: тубаса жана туунду зат атоочтор. Туунду зат атоочту жасоочу мүчөлөр. Туунду зат атоочтун морфологиялык жол менен жасалышы. Татаал зат атоочтун синтаксистик жол менен жасалышы</i>	2 саат	
59	<i>Энчилүү жана жалпы зат атооч. Энчилүү аттардын (адамдын, айбанаттарды, мекеме, жер-суулар, тарыхый окуя, көркөм чыгарма, басылмалардын аттарынан) жазылышы</i>	2 саат	
60	<i>Зат атоочтун сөз өзгөртүүчү мүчөлөр менен өзгөрүшү. Зат атоочтун көптүк санда (-лар мүчөсү менен) өзгөрүшү. Жалпыланган маанидеги көптүк –лар мүчөсү уланбаган зат атоочтор (мисалы: нан, ун, жүн, суу ж.б.)</i>	2 саат	
61	<i>Таандык мүчөлөр, алардын түрлөрү: жак таандык жана жалпы таандык мүчөлөр. Жак таандык мүчөлөр: I жактын жекелик жана көптүк сандагы таандык мүчөлөрү (-ым, -ыбыз); II жактын жекелик жана көптүк сандагы таандык мүчөлөрү (-ың, -ыңыз, -ыңар, -ыңыздар); III жактын таандык мүчөлөрү (-ы, -сы). Жалпы таандык мүчө –ныкы</i>	2 саат	
62	<i>Зат атоочтун жакталышы. Жекелик сандагы зат атоочтордун жакталышы (-мын, -сың, -сыз). Көптүк сандагы зат атоочтун жакталышы (-быз, -сыңар, -сыздар)</i>	1 саат	

63	<i>Кеп маданияты.</i> Чыгармалардын (макала, очерк, көркөм чыгармалардын) аталышынын мазмунга ылайык тандалышы. Татаал зат атоочтордун ичинен кош сөз түрүндөгүсүнүн ар түрдүү маанилерин туура түшүнүү жана аларды сүйлөмдө айтылып жаткан ойдун жагдайына карай ыктуу колдоно билүү. Айрым бир лексикалык топтогу зат атоочторго (жаратылыштык кубулуштардын, жыл мезгилдердин, абстрактык маанидеги заттын атын билдирген) көптүк санды уюштуруучу –лар мүчөсү жалганган көптүк учурда адабий нормага ылайык келбей турганын (акылдар, асмандар, шамалдар ж.б.) түшүнө билүү; -лар мүчөсү жалганган бир өңчөй мүчөлөрдүн бардык түгөйлөрүндө толук сакталышы же эң акыркысынан башкасында түшүрүлүп белгиленишиндеги стилдик өзгөчөлүктөрдү байкоо	3 саат	
64	<i>Үйрөтүүчү жана текшерүүчү жазуу жумуштары</i>	3 саат	
65	<i>Зат атооч жана анын сан, таандык категориялары боюнча талдоо</i>	2 саат	
4-чөйрөк			
Сын атооч жана кеп маданияты (8 саат)			
66	Сын атоочтун сөз түркүмү катары мүнөздөмөсү: лексикалык маанилери, морфологиялык белгилери, синтаксистик кызматы	1 саат	
67	Сын атоочтун грамматикалык түзүлүшүнө карай бөлүнүшү: жөнөкөй жана татаал сын атоочтор. Жөнөкөй сын атоочтордун жасалышына карай бөлүнүшү: тубаса жана туунду сын атооч. Туунду сын атоочтун морфологиялык жол менен жасалышы. Татаал сын атоочтун синтаксистик жол менен жасалышы	2 саат	
68	<i>Кеп маданияты.</i> Адамдардын турпатын, айлана-чөйрөнү, жаратылыштык көрүнүштөрдү сүрөттөөдө сын атоочтордун колдонулуш зарылдыгы. Тубаса жана туунду сын атоочтордун колдонулушундагы маанилик өзгөчөлүктөрдү айырмалай билүү	1 саат	
69	<i>Үйрөтүүчү жана текшерүүчү жазуу жумуштары</i>	3 саат	
70	<i>Сын атооч боюнча талдоо</i>	1 саат	
Этиш жана кеп маданияты (17 саат)			
71	Этиштин сөз түркүмү катары мүнөздөмөсү: лексикалык маанилери, морфологиялык белгилери, синтаксистик кызматы	1 саат	
72	Этиштин грамматикалык түзүлүшүнө карай бөлүнүшү: жөнөкөй жана татаал этиш. Жөнөкөй этиштин жасалышына карай бөлүнүшү: тубаса жана туунду	1 саат	
73	Туунду этиштин морфологиялык жол менен жасалышы. Татаал этиштин синтаксистик жол менен жасалышы. Татаал этиштеги негизги жана жардамчы бөлүктөр, алардын маанилик, грамматикалык табияты, алардын жазылышы	1 саат	
74	<i>Этиштин жакталышы.</i> Этиштин жак мүчөлөрү: I жактын жекелик сандагы жак мүчөлөрү, алардын толук жана кыска формалары (-м, -мын)	1 саат	
75	I жактын көптүк сандагы жак мүчөлөрү (-быз, -к); II жактын жекелик сандагы жак мүчөлөрү, алардын толук жана кыска формалары (-сын, -сыз, -ңыз)	1 саат	
76	II жактын көптүк сандагы жак мүчөлөрү (-ңар, -сыңар, -ңыздар). III жактын –т мүчөсүнүн колдонулуш жана колдонулбас учурлары	1 саат	
77	<i>Этиштин чактары</i> (башталгыч класстагы өтүлгөндөрдү эске алуу). Учур чак, анын түзүлүшүнө карай бөлүнүшү: жөнөкөй учур чак, анын жасалышы; татаал учур чак, анын жасалышы. Этиштин учур чагынын жакталышы	2 саат	

78	<i>Келер чак</i> , анын маанилик түрлөрү. Айкын келер чак, анын жасалышы жана жакталышы	1 саат	
79	<i>Арсар келер чак</i> , анын жасалышы жана жакталышы	1 саат	
80	<i>Өткөн чак</i> , анын маанилик түрлөрү: <i>айкын өткөн чак</i> , анын жасалышы жана жакталышы; <i>капыскы өткөн чак</i> , анын жасалышы жана жакталышы; <i>жалпы өткөн чак</i> , анын жасалышы жана жакталышы; <i>адат өткөн чак</i> , анын жасалышы жана жакталышы. Өткөн чактын татаал формаларынын <i>экен, эле, эмес</i> деген жардамчы этиштердин айкаша келиши аркылуу жасалышы, алардын жакталышы	2 саат	
81	<i>Кеп маданияты</i> . II жактагы этиштин сөз маанисинде жана жалпыланган мааниде колдонулушундагы өзгөчөлүктөрдү ажырата билүү; татаал учур чак менен жатыш жөндөмөсүндөгү кыймыл атоочтун (иштеп жатат, иштөөдө) өз ара синонимдештигин байкоо жана аларды биринин ордуна экинчиси колдонулган учурларын ажырата билүү	1 саат	
82	<i>Үйрөтүүчү жана текшерүүчү жазуу жумуштары</i>	2 саат	
83	<i>Этиш, этиштин чактары жана жакталышы боюнча талдоо</i>	1 саат	
	5-класста өтүлгөн материалдарды бекемдөө жана бышыктоо (6 саат)		
84	Сүйлөмдүн бир өңчөй мүчөлөрү, аларда коюлуучу тыныш белгилер. Тең байланыштагы татаал сүйлөмдүн тутумундагы жөнөкөй сүйлөмдүн синтаксистик түгөйлөрүнүн арасына үтүрдүн коюлушу	1 саат	
85	Тике сөздүн төл сөздөн мурда жана кийин колдонулушу, ушуга байланыштуу коюлуучу тыныш белгилер. Кыргыз орфоэпиясынын негизги эрежелери	1 саат	
86	Сөз маанилери, синонимдер, антонимдер боюнча көнүгүүлөрдү иштөө	1 саат	
87	Сөздүн уңгу жана мүчөгө ажырашы. Сөз жасоочу жана сөз өзгөртүүчү мү	1 саат	
88	Зат атоочтун категориялары: сан жана таандык категориялары, аларды уюштуруучу мүчөлөр. Туунду сын атоочту жасоочу мүчөлөр. Татаал сын атоочтун морфологиялык жана синтаксистик жол менен жасалышы	1 саат	
89	Этиштин категориялары: этиштин жакталышы жана чактары. Этиштин жакталышы	1 саат	
90	Жат жазуу экинчи жарым жылдык үчүн	1 саат	
91	Кайталоо	1 саат	

V КЛАСС (жыл бою 68 саат)

ТЕМАЛАРЫ		сааты	мөөнөтү
№	I чейрек (18 саат)		
1.	Киришүү.	1	
ЭЛДИК ЖОМОКТОР			
2	«Алтын куш»	1	
3	«Акыл Карачач»	1	
4	«Акылдуу дыйкан»,	1	
5	«Өнөрлүү бала»	1	
	ЭЛДИК ДИДАКТИКАЛЫК ЧЫГАРМАЛАРДАН Макал-ылакаптар	2	
1	Табышмактар	1	
2	Жаңылмачтар	1	
3	Апыртмалар	1	
ЭЛДИК ЭПИКАЛЫК МУРАСТАН			
1	«Манастын бала чагы» («Манас» эпосунан үзүндү)	1	
АДАБИЙ ЖОМОКТОР			
1	«Жетим менен сыйкырчы»	2	
2	Класстан тышкаркы окуу	2	
3	Жазуу жумуштары	2	
4	Чейректик кайталоо	2	
II чейрек (14 саат)			
1	“Жетим менен сыйкырчы”	2	
2	Ч.Айтматов. «Бугу эне» («Ак кеме» повестинен үзүндү).	3	
3	Т.Үмөталиев. «Күч бирдикте».	1	
4	Ж.Садыков. «Эненин жүрөгү».	1	
5	С.Рысбаев. «Балык балдар же көл жээгиндеги түнкү кум сепилдер».	2	
КЫРГЫЗ ФАНТАСТИКАСЫНЫН ТАРИХЫНАН			
1	К.Эсенкожоев. «Үчүнчү шар».	1	
2	Класстан тышкаркы окуу.	1	
3	Жазуу жумуштары	2	
4	Чейректик кайталоо	2	
III чейрек (18 саат)			
1	К.Эсенкожоев. “Үчүнчү шар”.	1	
ҮРКҮН ТЕМАСЫ			
1	Ы.Шайбеков. «Кайран эл».	1	
2	К.Баялинов. «Ажар» повести.	2	
3	С.Өмүрбаев. «Телегей» (романдан тандалган үзүндүлөр)	2	
УЛУУ АТА МЕКЕНДИК СОГУШ ТЕМАСЫНАН			
1	А.Осмонов. «Неге кечигет», «Бүкөн»	2	
2	С.Жусуев. «Алакан».	1	
3	Ч.Айтматов. «Атадан калган туяк»	2	
	ЖАРАТЫЛЫШ ЖАНА АДАМ «Карагул ботом» (элдик чыгарма).	1	
1	А.Токомбаев. «Ай нурунда кышкы түн», «Жайкы танда».	1	
2	Класстан тышкаркы окуу.	2	
3	Жазуу жумуштары	2	
4	Чейректик кайталоо	1	
IV чейрек (18 саат)			
1	А.Осмонов. «Ата Журт», «Кыргыз тоолору»	1	
2	Р.Шүкүрбеков. «Тоо эчки»	1	
3	М.Алыбаев. «Ала-Тоо», «Соң-Көл», «Тянь-Шань»	1	
4	С.Эралиев «Жамгыр», «Булут»	1	
ЭЛ АКЫНДАРЫНЫН ЧЫГАРМАЛАРЫНАН			
1	Тоголок Молдо. «Телибай Тентек»	2	
2	Барпы Алыкулов. «Жакшы кыз», «Өзү каар, тили заар кыз», «Болоор жигит», «Болбос жигит», «Эр жигитке сын».	2	
ОРУС КЛАССИКАЛЫК АДАБИЯТЫНЫН			
1	А.С.Пушкин. «Балык жана балыкчы тууралуу жомок»	3	
2	Класстан тышкаркы окуу.	2	
3	Жазуу жумуштары	2	
4	Чейректик жана жылдык кайталоо	3	
Жалпы: Чыгармаларды үйрөнүү үчүн		46	
Класстан тышкаркы окуу		8	
Жазуу жумуштары үчүн		8	
Чейректик жана жылдык кайталоо үчүн		6	